

Adam Long, Daniel Singer, Jess Winfield

ZBRANA DELA
WILLIAMA
SHAKESPEARA
(OKRAJŠANO)

Andrej Murenc, Aljoša Koltak, Vojko Belšak

Adam Long, Daniel Singer, Jess Winfield

ZBRANA DELA WILLIAMA SHAKESPEARA (OKRAJŠANO)

(THE COMPLETE WORKS OF WILLIAM SHAKESPEARE (ABRIDGED))

Komedija

Prevajalec **Milan Jesih**

Režiser in scenograf **Nikola Zavišič**

Dramaturginja **Tina Kosi**

Kostumografinja **Mateja Benedetti**

Avtor in izvajalec glasbe **Anže Čater**

Prevajalca besedila za rap in avtorja priredbe rapa **Murat, Aljoša Koltak**

Avtor ilustracij **Luka Uršič**

Oblikovalec luči **Nikola Zavišič**

Lektor **Jože Volk**

Asistentka režiserja **Eva Kokalj**

V uprizoritvi so uporabljeni soneti 121, 130 in 145 Williama Shakespeara (Shakespeare, William. *Soneti*. Prevedel Janez Menart. Ljubljana: Slovenska matica, 1965).

IGRALCI

Daniel **Vojko Belšak**

Jess **Andrej Murenc**

Adam **Aljoša Koltak**

Anže, pevec **Anže Čater k. g.**

Vodja predstave **Anže Čater** • Šepetalki **Simona Krošl, Breda Dekleva** • Lučni mojster **Jernej Repinšek** • Tonski mojster **Drago Radaković** • Rekviziter **Svetislav Prodanović** • Dežurni tehnike **Rado Pungaršek** • Šivilji **Marija Žibret, Ivica Vodovnik** • Frizerki **Marjana Sumrak, Andreja Veselak Pavlič** • Garderoberki **Melita Trojar, Mojca Panič** • Odrski mojster **Gregor Prah** • Tehnični vodja **Miran Pilko** • Upravnica **mag. Tina Kosi**

PREMIERA 4. oktobra 2013

Andrej Murenc, Vojko Belšak, Aljoša Koltak

Tina Kosi

MALA SHAKESPEAROVA DRUŽINA

Mala Shakespearova družina je ameriška igralska skupina, ki uprizarja komedije po znanih temah, ki delujejo kot improvizacija. Njihove predstave vključujejo tako fizični kot verbalni humor. Do sedaj so uprizorili več različnih predstav – prva je bila *Zbrana dela Williama Shakespeara (okrajšano)* leta 1987. Predstava je dosegla velik uspeh, saj so jo v Londonu v Criterion Theatreu na West Endu igrali devet let zapored.

Mala Shakespearova družina je nastala leta 1981, ko je Daniel Singer napisal 25-minutno verzijo Shakespearovega *Hamleta*. Sam je igral vloge Polonija, Horacija in Laerta, Jess Borgeson¹ je igral Hamleta, Michael Fleming Bernarda, Klavdija in Duha Hamletovega očeta, Barbara Reinertson pa Ofelijo in Gertrudo. Ko si je zlomila gleženj, so jo zamenjali z Adamom Longom.

Leta 1983 se je Borgeson vrnil na fakulteto, da bi zaključil študij angleške literature, medtem sta Singer in Long igrala 25-minutno verzijo *Romea in Julije* po ulicah, plažah ... Po zaključku prizora sta pobirala prispevke. Borgeson se je leta 1985 vrnil v skupino. Leta 1987 so bili povabljeni na znamenit Edinburški Fringe Festival. Predstava tam naj bi trajala kakšno uro. Ugotovili so, da potrebujejo še za 20 minut materiala. Tako je prišlo do odločitve, da stisnejo v ta čas še preostalih 35 Shakespearovih iger. Tri tedne so igrali na Škotskem, ves čas so imeli razprodano dvorano, nato so predstavo raztegnili na 97 minut in jo igrali dalje po gledališčih in festivalih po vsem svetu.

---

¹ Jess Borgeson se je leta 1993 poročil s Sandro Thomson in si spremenil priimek v Winfield.

Singer je leta 1989 zapustil skupino, zamenjal ga je Martin Reed, Borgeson je odšel leta 1992, nadomestil ga je Austin Tichenor. Leta 1993 so Long, Martin in Tichenor napisali *The Complete History of America (abridged)* in *The Bible: The Complete Word of God (abridged)* leta 1995. Temu je skoraj vsako leto sledila nova uspešnica – *The Complete Millennium Musical (abridged)* leta 1998, *All the Great Books (abridged)* leta 2002, *Completely Hollywood (abridged)* leta 2005, *The Complete World of Sports (abridged)* leta 2010, *The Ultimate Christmas Show (abridged)* leta 2011 in *The Complete History of Comedy (abridged)* leta 2013. Skupina, ki ima sedaj več članov, je neprestano na turnejah, največ nastopajo v ZDA, pa tudi v Veliki Britaniji, Belgiji, Kanadi, Avstraliji, na Nizozemskem, Novi Zelandiji, Japonskem ...

Ob tem se naredili še radijsko serijo *The Reduced Shakespeare Radio Show* za BBC, svoje nastope pa so posneli tudi na DVD. Nominirani so bili za številne prestižne nagrade.

Vsi trije avtorji *Zbranih del Williama Shakespeara (okrajšano)* se danes ukvarjajo z novimi izzivi. Daniel Singer piše za gledališče, Jess Borgeson se je po poroki leta 1993 preimenoval v Jessa Winfielda, tudi on se ukvarja s pisanjem. Njegovi najbolj znameniti knjigi sta *What Would Shakespeare Do in My Name is Will*. Piše tudi za televizijo. Adam Long piše scenarije, snema filme, režira v gledališčih. Njegov zadnji hit je bil *Dickens Abridged*.

Zbrana dela Williama Shakespeara (okrajšano) je parodija treh igralcev na delo enega največjih dramatikov vseh časov. V komediji uporabljajo svoja lastna imena in več igrajo sebe kot pa dramske osebe Shakespearovih dram. Pri tem ne upoštevajo četrte stene in v svojo predstavo vključujejo tudi občinstvo. Pomembno vlogo v njihovem nastopanju igra improvizacija. Uprizoritve se tako med seboj razlikujejo zaradi odzivov občinstva in druge geografske lege (igro so igrali v številnih mestih po svetu). V tej komediji nam trije igralci prikažejo parodijo na *Romea in Julijo*, *Tita Andronika* kot kuharski šov, *Othella* kot rap, vse komedije združijo v eno samo, zgodovinske igre so prikazane kot ameriški nogomet, nekatere igre so uprizorjene le z najbolj znamenitim odlomkom (smrt Julija Cezarja), druge so omenjene le po naslovu. Drugo dejanje je posvečeno *Hamletu*, ki ga uprizorijo na različne načine, tudi od konca proti začetku.

LITERATURA

- The Reduce Shakespeare Co. (Jess Borgeson, Adam Long, Daniel Singer). *The Complete Works of William Shakespeare (abridged)*. New York: Applausebooks, 1994.
- Borgeson, J., Long, A., Singer, D. *Zbrana dela Williama Shakespeara (okrajšano)*. Gledališki list SNG Drama Ljubljana, letnik LXXVIII, sezona 1998/99, št. 4.
- http://en.wikipedia.org/wiki/Reduced_Shakespeare_Company

Aljoša Koltak, Vojko Belšak

Tina Kosi

O WILLIAMU SHAKESPEARU

Anglija Shakespearovega časa je bila nevarna dežela. Pogosto se je širila kuga, pretresali so jo politični in verski nemiri ... Katolike, ki so se skrivaj vrnili v Anglijo s papeževim navodilom, da lahko uničijo kraljico Elizabeto, so strahovito kaznovali. Za enega izmed njih, Thomasa Cotamma, je ohranjen zapis, da so ga leta 1582 obtožili za izdajo – najprej so ga ob posmehu množic vlekli po blatnih ulicah, nato so ga še živega obesili, slekli in kastrirali, mu razparali trebuh, izvlekli čreva in jih zažgali pred njegovimi umirajočimi očmi, nato so mu odsekali glavo, ga razčetrverili in ga razobesili kot opozorilo drugim. Od leta 1585 je bilo pod smrtno kaznijo prepovedano dati katoliškemu duhovniku zatočišče ali mu nuditi kakršnokoli pomoč. V tem času so mestni odborniki spremljali življenje ljudi, za katere se je sumilo, da živijo nemoralno; lahko so zaukazali ujeti služabnika, ki je zapustil gospodarja, ali vajenca, ki se je potikal po mestu po deveti zvečer. Ženske, o katerih se je govorilo, da so 'brezobraznice', se je zavezalo na stol sramote in utopilo v reki. Nemirna Anglija, polna političnih in verskih pretresov, pa je bila v tem času tudi dežela številnih izjemnih ustvarjalcev. Eden najbolj znanih je zagotovo William Shakespeare.

Williamov oče John se je poročil z Mary Arden, ki je bila iz ene najuglednejših družin tistega časa, kljub temu doma niso imeli niti pribora ali porcelanastih krožnikov, kar je bilo v tistih časih znak višjega položaja. Ljudje so jedli s prsti iz lesenih krožnikov. Williamov oče je postal eden od nadzornikov za kruh in pivo. To je bil položaj, ki so ga lahko dobili le sposobni in zaupanja vredni ljudje, ki svojega dela niso opravljali zaradi usluge nekemu ali ga slabo ocenili zaradi sovraštva, temveč zgolj po pošteni presoji in razmišljanju. Kasneje je John Shakespeare opravljal različne častne službe – od pobiralca glōb do komornika in kraljevega služabnika. Ko je bil William star trinajst let, so posli njegovega očeta šli na slabše. Svoje premoženje je moral postaviti pod hipoteko in razprodati ženino premoženje.

V času Shakespearovega življenja večina prebivalstva sploh ni hodila v šolo ali pa le kratek čas, saj so starši pričakovali, da bodo otroci kmalu začeli delati. Poleg tega je bilo šolanje otrok finančno breme za družine – nakup peres za pisanje, nožka za ostrenje, sveče v zimskem času in najdražja stvar – papir. William Shakespeare je pouk v vaški šoli začel ob šestih ter pozimi ob sedmih, ob enajstih so imeli pavzo za kosilo, nato se je pouk nadaljeval do šestih zvečer. Pouk je temeljil na učenju latinščine in krščanske vere. Nek teoretik tistega časa je prišel do spoznanja, da zadnjica obstaja zaradi lažjega učenja latinščine. Dober učitelj je bil strog učitelj in je svojo pedagoško slavo dosegal s primerno količino šibanja. Po končani gimnaziji se je Shakespeare najverjetneje posvetil izdelovanju rokavic in prodaji kož. Vsekakor ga ni na seznamu študentov, vpisanih na Oxford ali Cambridge.

Kot osemnajstletnik se je poročil s šestindvajsetletno Anno Hathaway. Poroka je bila opravljena izredno hitro, saj je bila Anna v času njune poroke že noseča, po šestih mesecih se jima je rodila hči Susanna (1583), dve leti kasneje pa še dvojčka Hamnet in Judith (1585). Po treh letih je Shakespeare odšel v London. Razlogi za njegov odhod niso jasni, vendar so številni Shakespearovi biografi črpali informacije iz zapisa katoliškega duhovnika s konca 17. stoletja, ki je pisal o tem, da Shakespeare ni imel sreče pri krajih divjadi, ki naj bi bila kaznovana z bičanjem in zaporom, ter da je zato pobegnil v London. Razširile so se zgodbe, da je bil Shakespeare v Londonu sprva čuvaj kočij in konjev, kar pa je malo verjetno, ker je imel njegov oče širok krog znancev in dobre veze. London je bil v tem času poln mladih ljudi, ki so prihajali vanj v želji po boljšem življenju, po moči in bogastvu. Toda mnogi med njimi so namesto tega dočakali prezgodnjo smrt, saj je bil London prenaseljen, poln podgan, pogosti so bili požari in izbruhi kuge ...

Leta 1591 se je Shakespeare prvič pojavil v dokumentih kot dramski pisec. H gledališki skupini je mladi človek takrat pristopil kot vajenec. Igralci tistega časa so morali biti dobri glasbeniki, morali so se znati boriti z mečem in bodalom, plesati in znati oponašati vedenje višjega sloja. Shakespeare je kot igralec začel v skupini lorda Chamberlaina, ki se je kasneje po smrti kraljice Elizabete preimenovala v King's Man. Igralci so pogosto odhajali na turneje izven Londona. Predstave so se igrale v velikih amfiteatrih, ki so sprejeli do 2000 ljudi, igralske družine so morale v enem tednu odigrati pet do šest različnih predstav, na sezono so morali uprizoriti okoli dvajset novih predstav, igrali pa so tudi predstave preteklih sezon. Igralske družine so zato neprestano iskale nove dramske tekste. Predstave so igrali tako na dvoru kot v mestih in na podeželju, zato so tudi teksti vključevali resne in komične prvine, vzvišeni in pogovorni jezik, plemstvo in nižje sloje ...

V krog vodilnih dramatikov takratnega časa se je Shakespeare vključil težko, ker ni obiskoval ne Oxforda ne Cambridgea, toda v zelo kratkem obdobju so njegovi vrstniki dramatik pomrli. Leta 1592 je zbolel Robert Greene, popolnoma brez denarja in zapuščen od vseh je umrl kot berač; leta 1593 je v pretepu v gostilni umrl Christopher Marlowe (avtor znamenitih dram, med njimi *Dr. Faust*, *Malteški Žid*), ko ni dopolnil niti trideset let; leta 1594 je umrl Thomas Kyd, avtor znamenite *Španske tragedije*. Tako je Shakespeare pri tridesetih letih ostal brez resnih rivalov.

V Londonu je bila največja nevarnost za gledališča izbruh kuge. Ob izbruhu kuge so najprej pobili pse in mačke, izolirali bolnike in zaprli gledališča. Cerkve, kjer so se pri mašah prav tako zbirale množice ljudi, so bile odprte. Če so imele igralske družine srečo, so jim njihovi zaščitniki dali manjše vsote denarja, s katerim so se skušali preživeti, saj so bila gledališča zaradi kuge lahko zaprta po več mesecev. Nekatere igralske skupine so šle na skromnejše turneje po vaseh.

Leta 1596 je resno zbolel Shakespearov sin Hamnet, ki je kmalu podlegel bolezni. Shakespeare se je še bolj vrgel v delo, dosegel je slavo in premoženje. V tistem času so se odločili za gradnjo novega gledališča, tudi Shakespeare je vložil denar v ta projekt in tako postal eden od lastnikov gledališča. Leta 1599 so zgradili gledališče Globe, otvoritvena predstava je bila Shakespearova tragedija *Julij Cezar*. Dramskih tekstov takrat niso dajali igralcem v celoti. Igralci so dobili le svoje role (zvitke papirja), na katerih je bilo napisano le besedilo tiste dramske osebe, ki jo je igralec uprizarjal. Od tod še danes izvira ime 'rola' za vlogo. Razloga za to sta bila dva – papir je bil predrag in avtorji oz. gledališča niso hoteli, da drame krožijo. Takrat še niso obstajale avtorske pravice in avtorji so veliko kradli drug od drugega (ideje, zgodbe ...). Danes je pojmovanje genija vezano na pojem kreativnosti v tesni povezavi s pojmom originalnosti. Eden hujših prestopkov je plagijatorstvo; v Shakespearovih časih pa ni bilo tako.

Ko je leta 1603 umrla kraljica Elizabeta, je kralj Jakob I. proglasil družino lorda komornika za svojo kraljevsko družino. To je bil takrat neznanski uspeh. Shakespeare je svoj denar začel vlagati v zemljišča in nepremičnine v okolici Stratforda.

Julija 1613 je gledališče Globe pogorelo do temeljev, medtem ko so igrali predstavo o Henrik VIII. Iz topov so izstrelili salvo Henrik VIII. na čast, nekaj gorečih papirjev je padlo na slamnate strehe in gledališče je pogorelo v eni uri. Ni bilo mrtvih, uspeli so rešiti kostume in tekste, kljub temu je bil to za lastnike velik finančni udarec. Morda se je devetinštiridesetletni Shakespeare prav zaradi tega odločil, da se preseli nazaj domov v Stratford.

William Shakespeare je umrl leta 1616. V času njegovega življenja so objavili osemnajst njegovih dram v majhnih edicijah, imenovanih Quarto, na njih pogosto ni

Vojko Belšak

bilo avtorjevega imena. Po letu 1598 je bilo njegovo ime že tako znano, da je pripomoglo k prodaji in se je pojavilo na platnicah ob naslovu drame. Leta 1623 sta njegova prijatelja John Heminges in Henry Condell izdala prvi Folio. Prva Shakespearova biografija se je pojavila šele sto let po njegovi smrti. Napisal jo je dramatik Nicholas Rowe.

LITERATURA

- De Grazia, Margreta in Wells, Stanley (urednika). *The New Cambridge Companion to Shakespeare*. 3. natis. New York: Cambridge University Press, 2010.
- Bate, Jonathan. *The Genius of Shakespeare*. 3. natis. London: Picador, 2008.
- Grinblat, Stiven. *Vil iz Stratforda: kako je Šekspir postal Šekspir*. Prevajalka Dragana Govedarica. Beograd: Portalibris, 2004.
- Dickson, Andrew. *The Rough Guide to Shakespeare*. London: Rough Guides, 2005.
- Hulbert, Jennifer, Wetmore, Kevin J., Jr., York, Robert L. *Shakespeare and Youth Culture*. 3. natis. New York: Palgrave Macmillan, 2010.
- Holland, Peter (urednik). *Shakespeare, Memory and Performance*. Cambridge: University Press, 2006.
- http://en.wikipedia.org/wiki/William_Shakespeare
- <http://www.biography.com/people/william-shakespeare-9480323>

DRAME WILLIAMA SHAKESPEARA

Dva gospoda iz Verone, *The Two Gentlemen of Verona*, 1590–1

Ukročena trmoglavka, *The Taming of the Shrew*, 1590–1

Henrik VI., drugi del, *Henry VI, Part 2*, 1591

Henrik VI., tretji del, *Henry VI, Part 3*, 1591

Henrik VI., prvi del, *Henry VI, Part 1*, 1592

Tit Andronik, *Titus Andronicus*, 1592

Richard III., *Richard III*, 1592–3

Komedija zmešnjav, *The Comedy of Errors*, 1594

Ljubezni trud zaman, *Love's Labour's Lost*, 1594–5

Richard II., *Richard II*, 1595

Romeo in Julija, *Romeo and Juliet*, 1595

Sen kresne noči, *A Midsummer Night's Dream*, 1595

Kralj Janez, *King John*, 1596

Beneški trgovec, *The Merchant of Venice*, 1596–7

Henrik IV., prvi del, *Henry IV, Part 1*, 1596–7

Vesele Windsorčanke, *The Merry Wives of Windsor*, 1597–8

Henrik IV., drugi del, *Henry IV, Part 2*, 1597–8

Mnogo hrupa za nič, *Much Ado About Nothing*, 1598

Henrik V., *Henry V*, 1598–9

Julij Cezar, *Julius Caesar*, 1599

Kakor vam drago, *As You Like It*, 1599–1600

Hamlet, *Hamlet*, 1600–1

Dvanajsta noč ali Kar hočete, *Twelfth Night or What You Will*, 1600–1

Troilus in Kresida, *Troilus and Cressida*, 1602

Milo za drago, *Measure for Measure*, 1603

Othello, *Othello*, 1603–4

Dober konec vse povrne, *All's Well That Ends Well*, 1604–5

Timon Atenski, *Timon of Athens*, 1605

Kralj Lear, *King Lear*, 1605–6

Macbeth, *Macbeth*, 1606

Antonij in Kleopatra, *Antony and Cleopatra*, 1606

Perikles, Princ Tira, *Pericles, Prince of Tyre*, 1607

Koriolan, *Coriolanus*, 1608

Zimska pravljica, *The Winter's Tale*, 1609

Cimbelin, *Cymbeline*, 1610

Vihar, *The Tempest*, 1611

Henrik VIII., *Henry VIII*, 1613

Plemenita sorodnika, *The Two Noble Kinsmen*, 1613–14

Letnice nastanka dram so povzete po knjigi De Grazia, Margreta in Wells, Stanley (urednika). *The New Cambridge Companion to Shakespeare*. 3. natis. New York: Cambridge University Press, 2010.

Aljoša Koltak, Vojko Belšak, Andrej Murenc

Nikola Zavišić

Nikola Zavišić

KAJ NAM POMENI SHAKESPEARE DANES?

To je poskus, da se vzpostavi dialog s Shakespearom skozi časovni kanal, dolg skoraj pol stoletja (čez 400 let!).

To je začasni dostop do enega največjih umov dramskega pisanja (in pisanja nasploh).

To je predstava o enem izmed možnih videnj velikega Williama.

Mi nismo Mala Shakespearova družina.

Mi smo mi, skupina, ki je to predstavo naredila nekaj let po Mali Shakespearovi družini. Ampak brez nje (Male Shakespearove družine) je ne bi mogli. Zato se ji zahvaljujemo (Mali Shakespearovi družini!).

Čeprav (v predstavi seveda) pravimo, da **smo**, mi vseeno **nismo** Mala Shakespearova družina. **Igramo se** s tem, kdo smo. Igramo se z identiteto, ker nam **Shakespeare** dovoljuje to igro. Preko njega (velikega Shakespeara) nam to dodatno omogočajo **Adam Long**, **Daniel Singer** in **Jess Winfield**. A konec koncev je to, kar vidite kot končni rezultat, posredno-posredna predstava Shakespeara v **današnjem času** (leta 2013 po Kristusu) in na **tem mestu** (Celje, Republika Slovenija), ustvarjena **v skladu z nami** (takšnimi kot smo v tem trenutku) in **zaradi Vas** (ki to sedaj berete) in Vašega in našega trenutnega stanja **uma in duha**.

Kaj pravzaprav delamo?

Poskušamo ujeti skupinski **'ZDAJ'**, uporabljajoč ljudi (Malo Shakespearovo družino), ki so uporabili Shakespeara. To poskušamo. **Skupaj z Vami**. V tem je bistvo.

To je, torej, gledališka predstava, v kateri gremo skozi zbrana dela Williama Shakespeara, okrajšano, na način, ki so ga določili pisci dela (Long, Singer, Winfield), toda skozi gremo z našimi (igralci, režiser in vsa ekipa) in Vašimi trenutnimi emocijami in živo navzočnostjo.

Želimo si predvsem komunikacije in razumevanja.

Slišali bomo nekatere izjemne besede in stavke, ki so ohranili svojo svežino v ogromnem oceanu časa in zgodovinskih sprememb (sem že omenil – skoraj pol stoletja ... čez 400 let!) in lahko jih bomo razumeli ne glede na dejstvo, da so napisane v drugem jeziku in drugem kontekstu. A to je zadovoljstvo. In to je bogastvo.

Skupaj se bomo smejali nekaterim stvarim, ki jih nismo vedeli o Shakespearu, in tudi nekaterim, ki smo jih že poznali. Družili se bomo in razšli z novo izkušnjo, ki je ne bi bilo, če ne bi bilo starega, dobrega, talentiranega in izjemnega Williama Shakespeara.

Vidite, kako nekogašnji duh, rojen tako davno, lahko vpliva na naše srečanje in na naš čas danes. Zahvaljujoč se posrednikom, ki so skrajšali in v eno igro zapakirali vsa njegova dela.

Ljubo mi je, da smo se spoznali. Prepričan sem, da bi bil tudi William zadovoljen z našim videnjem njegga. Hvala za vse in brez zamere!

Anže Čater, Andrej Murenc, Vojko Belšak, Aljoša Koltak

Vojko Belšak, Andrej Murenc, Aljoša Koltak

Eva Kokalj

OKRAJŠANI SHAKESPEARE (OKRAJŠANO)

William Shakespeare nekoč je bil,
v šestnajstem stoletju ga je pil.
Zdravice na življenje je pisal,
bil je poet, dramatik, mogoče celo je risal.
William Shakespeare, nenadomestljiv
v dramatik, v gledališču, v svetu izročil.
Njegove zgodbe, liki, so igrišče
ustvarjalcem, da vsak nekaj poišče
resničnega za svojo dobo, svoj vek,
'Ves svet je oder,' njegov je rek.

Naša predstava vodi skoz vse,
kar podpisuje njegovo ime.
Začnimo z zgodbo o ljubezni nedovoljeni.
Romeo in Julija sta ti dve imeni.
Za ljubezen vemo vsi,
da obstaja, da živi.
Onadva pa ništa smela se ljubiti,
ker oče enega je želel drugega ubiti.
A onadva sta se ljubila preveč,
ostaneta od njiju dve trupli,
eni strup, drugemu meč
je bil konec, kjer sta se združila,
očetom in materam v opomin,
ne da se zajeziti srčnih skomin.
Tako Montegov in Capuletova
ostajata za vse čase
združena, razdvojena,
tako življenje igra se.

Ko o tragediji teče beseda njegova,
umirajo kralji, kri se preliva,
Tit Andronik je takšnega kova,
kjer roka krvi s krvjo se umiva.
Beseda opravičila za krvavo dejanje
je maščevanje – zlega za zlo.
A kjer enkrat veriga začne se,
pobje in dobre in slabe – vse.

Macbeth je preklet – to vemo vsi.
O njem se v teatru ne govori.
Razen, ko se Macbetha igra,
drugače o njem ni govora.
Čarovnice tri mu povedo,
da nekega dne on kralj bo.
Žena zahteva: 'Ubij, ti kralj si!'
On pa ubija, v umore beži.
Škotska zelena se spremeni
v s krvjo prelit bes vseh ljudi.
Ubijaj, ubijaj, ti sam boš končal
sam, nor, brez glave – to si izbral.

A gremo veselo raje med škrate,
med vile, v gozd, v klobčič zmešnjav.
Shakespeare komedij je šestnajst nabral.
Sen kresne noči je najbolj poznan,
naslov, kjer napoj vse spremeni,
ta teža, on onega vidi drugače
v blodni viziji krila čez hlače
in zmeda, napoji, slepa ljubezen

zaplete, odplete, prejezen
ni nihče, kot pač v komediji je,
vse se uredi, tako in drugače
se klobčič vrti.

V Othellu pa ljubosumje spregovori.
Spletke na dvoru – med kronanimi ljudmi
Desdemonin robec v napačnih rokah
spletkarsko uniči ljubezen na mah.

Pa največje delo – Hamlet je ta,
ki biti – ne biti – ubijati ne zna.
Duh na obzidju, duh od očeta
zahteva, da maščuje se bratomorca,
a Hamlet se v svoje misli zapleta,
igrati da igra istega vzorca,
pred kraljem, kraljico, pa se izkaže,
kdo kriv je, kdo ubijal je, kdo zdaj tu laže.
Kralj je ujet, izhodov ni več,
kraljica je preč, Hamlet pod meč.
Vsega je konec – vsi umro.
A to ni slovo danske dežele,
v čisto in svežo jo Fortinbras pelje.

Zgodbe o ljubezni, sovraštvu, o jezi
prehitri, o usodi in bedi zmotljivih ljudi,
o nitih med njimi, o njih, ki smo mi,
morda pa se kaj shakespeareovskega
vsakemu kdaj zgodi.

Prvič v SLG Celje

ANŽE
ČATER,
avtor in izvajalec
glasbe

Foto Jaka Babnik

Anže Čater je svojo glasbeno pot začel zelo zgodaj, saj je že pri svojih šestih letih nastopal s kitaro in pel v radijski glasbeni oddaji Onkraj srebrne črte. Obiskoval je nižjo in srednjo glasbeno šolo v Celju, aktivno sodeluje s celjskim pevskim društvom in različnimi glasbenimi skupinami. Je avtor ali soavtor več besedil in glasbenih aranžmajev. Trenutno je glavni vokalist in kitarist skupine Saxotoxin, uspešno pa skrbi tudi za celjski podmladek, saj je mentor mladim glasbenikom in skupinam.

Prvič v SLG Celje

MURAT,
prevajalec besedila
za rap in soavtor
pripredbe rapa

Foto Peter Giodani

Murat je MC, beatboxer in 'beat maker' iz Ljubljane. Bolj znan kot polovica dueta Murat & Jose, enega izmed najbolj znanih hip hop duetov v Sloveniji. Skupaj sta izdala albuma *V besedi je moč* (2002) in *Tuki not* (2008). Sodelovala sta pri slovensko-angleškem projektu *Rdyo in Buttercuts present: Yoyocuts* (2006) in s številnimi domačimi ter tujimi glasbeniki. Prispevala sta tudi skladbo *Zdej vem* za predstavo *Brez* v Lutkovnem gledališču Ljubljana. Prve skladbe v angleškem jeziku sta ustvarila za kompilaciji priredb Boba Dylana in skupine R.E.M. v organizaciji ameriškega veleposlaništva v Ljubljani. Murat v zadnjem času veliko sodeluje z nemškim raperjem in producentom Partizanom, s katerim sta izdala slovensko-nemški hip hop projekt *Slojtsch* (2012), ki je na voljo brezplačno na spletu na naslovu murat.bandcamp.com. Skupaj ustvarjata že nov projekt. Kot MC in beatboxer je Murat sodeloval pri glasbeno-gibalni predstavi *Quo vadis*, ki je doživela premiero na avstrijskem Koroškem, v Lepeni, junija 2012. Deloval je kot mentor na različnih beatbox in rap delavnicah v Sloveniji in avstrijskem Koroškem. Poleg tega, da piše besedila in rapa, ustvarja tudi glasbene podlage in je vedno pripravljen na nova sodelovanja.

Prvič v SLG Celje

EVA KOKALJ, asistentka režiserja

Foto Jaka Babnik

Eva Kokalj (1989) je odraščala v Celju, kjer je obiskovala OŠ Frana Roša in kasneje Gimnazijo Celje – Center. Po maturi se je vpisala na AGRFT, smer gledališka in radijska režija, kjer je pred diplomno. Režirala je diplomsko predstavo Sarah Kane *Skomine*.

Režiserske izkušnje je nabirala kot asistentka režiserjev pri različnih uprizoritvah – Stanisław Ignacy Witkiewicz *Ponorela lokomotiva* v režiji Jerneja Lorencija (SNG Drama Ljubljana), Dane Zajc *Potohodec* v režiji Zale Sajko (diplomska predstava AGRFT), August Strindberg *V Damask* v režiji Aleksandra Popovskega (SNG Drama Ljubljana).

Leta 2011 je soorganizirala simpozij o gledališču v dobi digitalne reprodukcije in masovnih medijev z naslovom *Mi vsi smo teater!*, kjer je imela tudi predavanje. Simpozij se je odvil na festivalu Borštnikovo srečanje v Mariboru.

Pri uprizoritvi *Zbrana dela Williama Shakespeara (okrajšano)* je asistentka režiserja Nikole Zavišiča, v decembru pa pripravlja samostojno uprizoritev v gledališču Glej v Ljubljani.

Andrej Murenc, Vojko Belšak, Anže Čater, Aljoša Koltak

Aljoša Koltak, Andrej Murenc, Vojko Belšak

Astrid Lindgren

PIKA NOGAVIČKA (PIPPI LÅNGSTRUMP)

Predstava za otroke

Prevajalka **Tatjana Doma**Režiserka **Andelka Nikolić**

Ena najpomembnejših in najbolj popularnih avtoric mladinske literature dvajsetega stoletja Astrid Lindgren (1907–2002) je napisala več kot šestintrideset knjig za mladino, poleg tega je tudi avtorica številnih slikanic, filmskih scenarijev, nekaj antologij in knjig za odrasle ter več gledaliških del. Svoje knjige je pisala otrokom v tolažbo in zabavo, obenem pa upala, da bodo njene knjige prispevale k bolj odgovornemu odnosu do otrok. Ostro je nasprotovala vsakemu nasilju odraslih nad otroki.

Pika Nogavička je ena najbolj priljubljenih mladinskih knjig na svetu. Pika se priseli v vilo Čira čara, družbo ji delata opica gospod Ficko in njen konj, ki si ga za šalo zavihiti čez rame. Pika je nenavadna deklica. Živi sama, saj je oče kapitan Nogavička izgubljen nekje na morju, mama pa je v nebesih. Sosedova otroka Tomaž in Anica sta nad njo navdušena, odrasle pa Pikina drugačnost moti. Odločijo se, da jo bodo namestili v otroško zavetišče. Seveda se navihana Pika s tem ne strinja in odraslim povzroči številne preglavice.

Pika Nogavička živi po lastnih pravilih, ne uboga, ne uklanja se svetu odraslih, ne sprejema njihovih pravil. Sveta odraslih ne jemlje kot samoumevnega, ampak vedno zahteva pojasnila. Zato je za odrasle moteča, saj jih sili k razmišljanju in preoblikovanju njihovega vrednostnega sistema. Je svobodna, odraža vse otroške želje, poštena in pravična ter to zahteva tudi od odraslih. S svojo neposrednostjo, trmo, neuzganostjo in pozitivnostjo prisili odrasle, da se začnejo do otrok obnašati drugače, da jih ne jemljejo več kot otroke, temveč kot sebi enake sogovornike.

Zgodba o Piki Nogavički je zgodba o edinstvenosti, svobodi in pogumu, ki se skrivata v vsakem posamezniku, je zgodba o tem, kako barvito je življenje, če nikoli ne pozabimo, kako je biti otrok. Pika Nogavička je poosebljenje vseh otroških želja in fantazij in bo s svojimi vragolijami navdušila otroško publiko, odrasle pa opozorila, naj ne pozabijo, da so tudi sami nekoč bili otroci.

SPONZORJI IN PARTNERJI SLG CELJE V SEZONI 2013/14

SPONZORJI SLG Celje

VEČER

glavni medijski pokrovitelj

PARTNERJI SLG Celje

Z vašo pomočjo smo še uspešnejši.
Hvala!

Adam Long, Daniel Singer, Jess Winfield

THE COMPLETE WORKS OF WILLIAM SHAKESPEARE (ABRIDGED)

Comedy

Translator **Milan Jesih**

Director and Set Designer **Nikola Zavišič**

Dramaturg **Tina Kosi**

Costume Designer **Mateja Benedetti**

Music composed and performed by **Anže Čater**

Rap songs lyrics translated and adapted by **Murat, Aljoša Koltak**

Author of Illustrations **Luka Uršič**

Lighting Designer **Nikola Zavišič**

Language Consultant **Jože Volk**

Assistant Director **Eva Kokalj**

CAST

Daniel **Vojko Belšak**

Jess **Andrej Murenc**

Adam **Aljoša Koltak**

Anže, a singer **Anže Čater** (guest appearance)

William Shakespeare's Sonnets 121, 130 and 145 used in the production were translated by Janez Menart and published in 1965 by Slovenska matica, Ljubljana.

OPENING 4 October 2013

The Complete Works of William Shakespeare (abridged) script that resulted from a collaboration between Adam Long, Daniel Singer and Jess Winfield successfully premiered in an open-framed barn at the Paramount Ranch in Agoura. Two months later it moved to Edinburgh Fringe Festival where it won excellent reviews. The troupe sparked interest in England and in California. After two performances at the Los Angeles Fringe Festival, the show (expanded to two hours) transferred to Cast Theatre in Hollywood. Subsequently it toured theatres and festivals around the world. At the Criterion Theatre in London West End it ran for nine record-breaking years.

A group of actors decides to perform a series of famous scenes from the great Bards' plays in one evening – *Romeo and Juliet*, *Titus Andronicus*, *Othello*, *Julius Caesar*, *Anthony and Cleopatra*, *Macbeth*, *Hamlet*... Shakespeare's versatile and colossal work has generated a vast body of theoretical works, therefore actors cannot avoid commenting on his plays and therefore engage interactively with the audience. The three actors first introduce themselves to the audience and begin with a parody of *Romeo and Juliet*. Next, they do a parody of *Titus Andronicus*, portraying it as a cooking show. Following it is *Othello*. Once they realize that they cannot stage it as they lack a black actor, they do it through a rap song. The rest of the first act demonstrates most of the other plays, with all of the comedies being combined into one convoluted play. The entire second act is the performance of *Hamlet* which the actors play out several times increasing their speed of delivery. They finish by performing it backwards.